

SÚDNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
II. volebné obdobie

1324

UZNESENIE
SÚDNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 8. marca 2012

k Stanovisku Súdnej rady Slovenskej republiky k diskriminačným žalobám,

Súdna rada Slovenskej republiky

po prerokovaní návrhu stanoviska Súdnej rady Slovenskej republiky k diskriminačným žalobám na 67. zasadnutí

s c h v a ľ u j e

stanovisko Súdnej rady Slovenskej republiky k diskriminačným žalobám:

V súvislosti s publikovanými názormi o diskriminačných žalobách podaných sudcami, Súdna rada Slovenskej republiky, vychádzajúc zo záverov Benátskej komisie z marca 2010 o potrebe chrániť súdne konanie dosiahnutím vhodnej rovnováhy so slobodou tlače, **považuje za nevyhnutné** svojim stanoviskom vytvoriť priestor na zabezpečenie **vyváženosti informovanosti** verejnosti o podstate problému.

Súdna rada Slovenskej republiky **konštatuje**, že:

1. Ústavný súd Slovenskej republiky vo výroku rozhodnutia PL.ÚS 17/08 z 20. mája 2009 okrem iného uviedol: „Ustanovenia **§ 69 ods. 2** zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a

prísediacich ... **nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 141 ods. 1, čl. 141a ods. 4 písm. b/, čl. 144 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy.**“

2. Ústavný súd Slovenskej republiky **v odôvodnení rozhodnutia k tomuto výroku** výslovne uviedol: „ ... S prihliadnutím na všetky dosiaľ uvedené okolnosti dospel ústavný súd **k záveru o nesúlade § 69 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z. z. s čl. 12 ods. 1 Ústavy** v spojení s čl. 144 ods. 1 Ústavy. Z hľadiska dodržiavania kautel vyplývajúcich **z ústavného princípu rovnosti** zahrňujúceho požiadavku vylúčenia svojvôle pri odlišovaní právneho statusu subjektov práv **je posudzovaná právna úprava vo vzťahu k ostatným sudcom diskriminačná**“ (str. 108 rozhodnutia)
3. **Vyhlásením** nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov (**17. júla 2009 v čiasťke 101 pod č. 290**) sa stal nález **všeobecne záväzný pre každý subjekt** v Slovenskej republike odo dňa jeho vyhlásenia (§ 41 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z.).
4. **Z primárneho a sekundárneho práva Európskej únie** (Charta základných práv EÚ, Rasová a rámcová smernica EÚ z roku 2000) vyplýva, že sankcie za diskrimináciu, ktoré môžu obsahovať vyplácanie **náhrady obetiam diskriminácie, musia byť účinné, primerané a odradzujúce**. Zároveň komunitárne právo dôsledne vyžaduje, aby v prípade súdneho sporu, spočívalo dôkazné bremeno na žalovanom (žalovaný musí preukázať, že nedošlo k diskriminácii) čo je upravené aj v našom antidiskriminačnom zákone (§ 11 ods. 2 zák. č. 365/2004 Z. z.).
5. Ústava Slovenskej republiky zaraďuje medzi **základné práva a slobody i právo na súdnu ochranu** (čl. 46-50 Ústavy SR), ktoré je zhodné s právnym režimom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (právo podať žalobu na súd – **II.ÚS 71/97**). **Podstata** základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky spočíva **v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde (IV.ÚS 1/02)**.
6. **Podanie žalôb** niektorými sudcami **v roku 2007 na určenie**, že platová úprava sudcov špeciálneho súdu vo výške 6-násobku priemernej nominálnej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve (príplatok k základnému platu sudcu mesačne v rozsahu 200%) je diskriminačná, **bolo realizáciou neodňateľného základného práva** prislúchajúce každému občanovi, pričom **vecnú správnosť** týchto žalôb **obsahovo potvrdil nález** Ústavného súdu SR z mája 2009 (**PL.ÚS 17/08**).

Na základe uvedených skutočností **Súdna rada Slovenskej republiky**, ako ústavný orgán reprezentujúci nezávislosť súdnictva od ostatných orgánov verejnej moci, **vyhlasuje, že zásadne odmieta** publikované stanoviská, ktoré označili podanie diskriminačných žalôb sudcami za protiprávne, neetické a amorálne konanie. **Takéto hodnotenie** realizácie práva na prístup k súdu sudcami **je jednoznačne neakceptovateľné** pre nerešpektovanie základného ľudského práva aj sudcu, garantovaného ústavou a dohovorom na prístup k súdu **a súčasne reálne znižujú vážnosť a dôveryhodnosť súdnictva u verejnosti.**

V tejto súvislosti sa konštatuje, že **ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky** na pracovnom rokovaní s predsedami krajských a okresných súdov **septembri 2011 oznámila**, že predseda súdu má povinnosť chrániť verejný záujem, čo podľa jej názoru nie je zabezpečené, ak podal diskriminačnú žalobu a na túto skutočnosť sa má prihliadať u uchádzačov na funkciu predsedu súdu vo vyhlásených výberových konaniach.

Ústava Slovenskej republiky v čl. 30 ods. 1 upravuje právo každého občana zúčastniť sa na správe verejných vecí, teda aj na výkone štátnej správy (II.ÚS 31/97). Zároveň občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám (čl. 30 ods. 4 Ústavy SR), v dôsledku čoho orgány spolupôsobiace pri ustanovovaní do funkcií, sú povinné zaručiť prístup k verejným funkciám, najmä tým, že nestážia alebo neznemožnia uchádzanie sa o ustanovenie do funkcie, inak totiž porušia právo uchádzača v zmysle čl. 30 ods. 4 Ústavy SR (III.ÚS 75/01).

Podanie diskriminačnej žaloby predsedom súdu alebo uchádzačom o výkon v tejto funkcii v štátnej správe súdov je realizáciou neodňateľného ústavného práva každého sudcu na prístup k súdu (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR), čo vylučuje v právnom štáte, aby tento úkon sa považoval zároveň za porušenie akejkoľvek povinnosti sudcu alebo predsedu súdu pri riadení a správe súdu.

Súdna rada Slovenskej republiky preto **dôrazne odmieta uvedené stanovisko** ministerky spravodlivosti, ktoré vo svojich právnych dôsledkoch likviduje ústavné oprávnenie každého domáhať sa ochrany svojho práva na súde a zároveň znemožňuje (obmedzuje) realizáciu ústavného práva na prístup k verejnej funkcii.

JUDr. Štefan Harabin
p r e d s e d a

Overovateľ: JUDr. Jana Bajánková

Súdnej rady Slovenskej republiky